

Jens Mortan Rasmussen:

VIT SKULU IKKI FJALA HESAR VØKRU MYNDIRNAR

– Um vit ikki eru stolt av tí, sum vit gera, hví skulu vit so gera tað, spyr Jens Mortan Rasmussen, sum hevur samskipt nógv við útlenskar miðlar um grindadráp. Myndirnar, sum tiknar verða av grindadrápi vísa umheiminum, at tað sum vit gera er rætt gjørt. Vit hava onki at fjala, heldur hann

ANNIKA KUNOY IM

ANNIKA@SOSIALURIN.FO

Jens Mortan Rasmussen úr Fuglafirði hevur gingið í grind síðani hann var 14 ára gamal. Hann heldur, at tað er umráðandi, at vit føroyingar halda á við at eta mat úr nærumhvørvinum, og at vit ikki dylja nakað fyri umheiminum. Hetta merkir eisini, heldur hann, at miðlarnir leggja myndir út, tá grindadráp er. Og sostatt ikki dylja nakað av tí, sum fyriferst. Tó, so heldur hann, at miðlarnir eisini kunnu varpa meir ljós á restina av grindadrápinum við myndum, so sum útteilingina av grindini.

Søgan um deilingina umráðandi

Tá hann hevur havt samband við útlendingar – bæði umboð frá Sea Shepherd, kendir profilar og miðlafólk annars – so hevur hann sagt søguna um grindadrápið frá egn-um eygum. Og tann søgan er beint fram, greiðir hann frá.

Hann sigur søguna, sum hon er, og hevur sett sær fyri at greiða væl frá deilingini av grindini, tí tað er ein partur av søguni, sum sjáld-

an verður nóg væl lýstur, heldur hann.

– Tey síggja myndir, har tað verður stungið og skorið. Tá eg sigi mína søgu, so seti eg eitt krav, og tað er, at tey koma við til útteilingina dagin eftir, tí tey vita ikki, hvussu verður deilt, og hetta hevur broytt áskoðanina hjá nógvum fólki, sigur hann.

Myndin, sum úrheimurin hevur er, at vit drepa fyri at verða rættir menn, og av tí at grindin fer avstað við ov nógv av fiskinum. Tá tey síggja, at tað verður deilt upp uppá serligan máta, so broytist hesin hugsunarhátturin, og fokus fer frá teimum minuttinum drápið varðir og frá strongdini hvalirnir eru undir, og verður tá breiðari.

– Tann søgan er tann vigtigasta, tí mótstøðufólk og felagsskapir vita, at um fólk hoyra søguna um deilingina, so verður undirtøkan hjá teimum veikari, sigur hann.

Stuttligt at vera við til at siga søguna

Tað var mestsum av tilvild, at Jens Mortan Rasmussen varð millum-gongufólk hjá Sea Shepherd og útlenskum miðlafólki annars. Hann greiðir frá, at ein bólkur av útlendingum einaferð var heima



hjá teimum, og tá borðreiddu tey við føroyskum mati, og harímillum eisini grind. Ady Gil og Pete Bethune vóru á flogvøllinum, og komu í samband við ein av teimum, sum høvdu vitjað heima hjá Jens Mortani, og fingi tá at vita, at hann hevði grind, og komu tá framvið hjá honum.

– Har byrjaði tað, og tað hevur verið eitt ævintýr og stuttligt at vera við til hjá einum bygdadrongi úr Fuglafirði, flennir hann.

Tá Sea Shepherd av fyrstani tíð

komu til Føroya valdi Jens Mortan at gera tað, sum tey flestu ikki gjørdur. Hann keypti ein kassa av øl, og fór við honum har viðhaldsfólkini høvdu parkerað á Skála.

– Eg drakk eina øl saman við teimum, og lat tey so eiga restina av kassanum. So var tann múrurin brotin, sigur hann.

Tá Pamela Anderson vitjaði í Føroyum í 2014 varð Jens Mortan biðin um at vera ferðaleiðari hennara. Sea Shepherd setti seg í samband við hann, og hann fekk at vita

at hann fekk fyrispurningin av tí, at tey vistu hvør hann var, hvørjar holdningar hann hevði, og tey høvdu álit á honum.

Grindadrápið er enn relevant

Grindadrápið er viðkomandi, og áhugin fyri tí vaksandi, heldur Jens Mortan Rasmussen,

Føroysk siðvenja er at drepa, hageiða og eta grind. Tá vit gera eftir gamlari siðvenju, kenna vit okkum sum føroyingar, og tað er virði í tí, heldur hann.

– Hetta er nakað, sum vit gera, og tað er ongin annar, sum ger tað a hendan hátt, sigur hann.

Útlenskt fokus fekk øvuta ávirkan

Jens Mortan Rasmussen heldur, at tað er meir grind etin í dag, enn bara fyri 10 árum síðani, og greiðir frá, at uppmærksmi úr úrheiminum hevur havt øvuta ávirkan á ungdómin í Føroyum.

Hann vísir á formansfrágreiðingina frá grindamannafelagnum, sum ár eftir ár staðfesti, at færri ung fólk gingu í grind. Í 2011 tá Pete Bethune og Ady Gil komu til Føroyar, varð ljós varpað á grindadráp, og í einum grindadrápi í